

ประสิทธิผลการนำนโยบายป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
ไปปฏิบัติในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร*

EFFECTIVENESS OF COVID-19 PREVENTION AND CONTROL POLICY IMPLEMENTATION
IN THE AREA OF BUDDHISM TEMPLES IN BANGKOK

ปาณิสรา พสุรัตน์¹, จิดาภา ธีรศิริกุล²

Panissara Pasurat¹, Jidapa Thirasirikul²

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม^{1,2}

Faculty of Political Science, Siam University, Thailand.^{1,2}

Email : noobenzja2@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลนโยบายป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลนโยบายป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการเพิ่มระดับประสิทธิผลการนำนโยบายป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ประชาชนที่มาทำวัตรเย็นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน โดยจำนวนกลุ่มตัวอย่าง คือ 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา คือค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติเชิงอนุมาน คือ การวิเคราะห์สมมติฐานสัมพันธ์ของเพียร์สันและการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับประสิทธิผลนโยบายป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2. ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลนโยบายป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร ปัจจัยนโยบายและปัจจัยกลุ่มเป้าหมายสามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลนโยบายป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร และ 3. ข้อเสนอแนะในการเพิ่มระดับประสิทธิผลการนำนโยบายป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติใน

พื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานครพบว่า หน่วยงานภาครัฐควรกำหนดนโยบายป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้มีสอดคล้องกับความต้องการของพระและบุคลากรภายในวัด ควรส่งเสริมจัดรูปแบบการประชาสัมพันธ์แบบอินโฟกราฟฟิกเกี่ยวกับการป้องกันในพื้นที่เป้าหมายที่ และวัดในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานครควรจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ที่จำเป็นให้เพียงพอสำหรับการปฏิบัติตามมาตรการนโยบายป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

คำสำคัญ : 1. ประสิทธิภาพ 2. นโยบาย 3. ไวรัสโคโรนา 2019

ABSTRACT

The objectives of the research article were 1) to study level of effectiveness of Covid 2019 prevention and control policy implementation in the area of Buddhism temples in Bangkok, 2) to examine factors affecting effectiveness of Covid 2019 prevention and control policy implementation in the area of Buddhism temples in Bangkok, and 3) to develop suggestion for improving effectiveness of Covid 2019 prevention and control policy implementation in the area of Buddhism temples in Bangkok. The research was a quantitative research and the populations of the study were people who made merit at Buddhism temples in Bangkok, were unknown number and the sample numbers were 400 people. The study employed a questionnaire as the research tool. The research utilized descriptive statistics, such as frequency, percentage, mean and standard deviation, and inferential statistics, such as Pearson's Correlation and regression analysis (Stepwise).

The study found that: 1. level of effectiveness of Covid 2019 prevention and control policy implementation in the area of Buddhism temples in Bangkok were at a high level. 2. to examine factors affecting effectiveness of Covid 2019 prevention and control policy implementation in the area of Buddhism temples in Bangkok the study found that policy factor and policy target factor could jointly forecast effectiveness of Covid 2019 prevention and control policy implementation in the area of in Bangkok and 3. to develop suggestion for improving effectiveness of Covid 2019 prevention and control policy implementation in the area of Buddhism temples in Bangkok were as follows: the state agencies should formulate Covid 2019 prevention

and control policy in accordance with monks and staffs in Buddhism temples. The state agencies should employ infographic tools to inform people about Covid 2019 prevention and control policy in the target area of Buddhism temples in Bangkok and Buddhism temples in Bangkok should prepare adequate instruments to comply with Covid 2019 prevention and control policy.

Keywords : 1. Effectiveness 2. Policy 3. Covid 2019

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

วัดและหน้าที่บทบาทของวัดในพระพุทธศาสนา ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันในสังคมไทย แต่ละหมู่บ้านต่างๆ จะมีวัดประจำหมู่บ้านของตนเป็นศูนย์กลาง หากพิจารณาความหมายของคำว่า วัด สถานที่ทางศาสนา สถานที่เคารพสักการะ สถานที่อยู่อาศัยของบรรพชิต ซึ่งตามพระราชบัญญัติ คณะสงฆ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 บัญญัติไว้ว่า วัดมีสองอย่างคือ อย่างที่หนึ่งวัดที่ได้รับพระราชทาน วิสุงคามสีมา กล่าวคือ วัดที่พระเจ้าแผ่นดินพระราชทานแก่พระสงฆ์เป็นการเฉพาะเพื่อใช้สร้างอุโบสถ โดยประกาศเป็นพระบรมราชโองการ อีกทั้งวัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาถือว่าถูกต้อง และมีฐานะเป็นนิติบุคคล รวมถึงต้องเป็นวัดที่ได้สร้างขึ้นหรือได้ปฏิสังขรณ์จนเป็นหลักฐานถาวร มีพระภิกษุ พำนักอยู่ประจำไม่น้อยกว่าห้ารูปติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี โดยเจ้าอาวาสวัดจะต้อง รายงานขอรับพระราชทานวิสุงคามสีมาไปยังผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาในจังหวัดนั้นๆ อย่างที่สองสำนักสงฆ์ คือ วัดที่ยังไม่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาจึงไม่มีพระอุโบสถ แต่เป็นสถานที่ ที่ถูกต้องตามกฎหมาย (ธรรมนูญ, 2564)

วัดยังเป็นสมัชชาธรรมของคนทั้งหมู่บ้านจึงได้มีความสำคัญเป็นอย่างมากในหลายๆ ด้าน ดังเช่น ศูนย์รวมจิตใจของประชาชน สถานศึกษา ที่ฝึกอบรมทางศีลธรรม และเล่าเรียนวิชาการต่าง ๆ สถานสงเคราะห์บุตรหลานของชาวบ้านที่ยากจนได้มาอยู่อาศัยเลี้ยงชีวิต สถานพยาบาลรักษาคนเจ็บป่วยตามแผนโบราณ ศูนย์กลางศิลปะและวัฒนธรรม และเป็นที่ประกอบพิธีกรรมหรือให้บริการ ด้านพิธีกรรม อันเป็นเรื่องผูกพันกับชีวิตของทุกคนในระยะต่างๆ ของชีวิต อีกทั้งโดยส่วนใหญ่นิยม แบ่งเขตภายในวัดออกเป็นสองส่วนคือ พุทธาวาส และสังฆาวาส ในส่วนพุทธาวาสจะเป็นที่ตั้งของ สถูปเจดีย์ อุโบสถ สถานที่ประกอบกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา และส่วนสังฆาวาส จะเป็นส่วนกุฏิ สงฆ์สำหรับพระภิกษุสงฆ์สามเณรจำพรรษา ปัจจุบันแทบทุกวัดจะเพิ่มส่วนฌาปนสถานเข้าไปด้วย เพื่อประโยชน์ในด้านการประกอบพิธีทางศาสนาของชุมชน

ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร วัดมีความสำคัญ และมีอิทธิพลกับประชาชนในการประกอบ พิธีกรรมทางศาสนา วัดในเขตกรุงเทพมหานคร เช่น วัดพระศรีรัตนศาสดาราม วัดอรุณราชวราราม

ราชวรมหาวิหาร วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร วัดสระเกศ วัดราชบพิธ วัดบวรนิเวศวิหารราชวรวิหาร วัดราชนัดดารามวรวิหาร วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม วัดยานนาวา วัดดังกล่าวล้วนมีประวัติมายาวนานทั้งเป็นวัดที่มีพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมือง วัดประจำรัชกาลของพระมหากษัตริย์ไทยแห่งราชวงศ์จักรี สะท้อนให้เห็นว่าวัดจึงมีคุณค่า ความสำคัญกับ คนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครอย่างมาก (ทรูไอดี ทองเทียว, 2563)

ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ระบาดในประเทศไทยในช่วงปี 2563 เป็นผลทำให้รัฐบาลต้องกำหนดนโยบาย มาตรการ แนวทางปฏิบัติ ประกาศ และคำสั่งป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัดในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ โรคระบาดดังกล่าว หลายประการ อาทิเช่น การเว้นระยะห่างกับประชาชนที่จะใส่บาตรหรือทำบุญ เพื่อทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา การทำวัตรเช้าและเย็นของพระซึ่งจะต้องปฏิบัติในกุฏิแทนการ ทำวัตรร่วมกันในโบสถ์หรือวิหาร การใส่หน้ากากอนามัยตลอดระยะเวลาที่อยู่ในพื้นที่สาธารณะของวัดหรือนอกวัด เป็นต้น (DIGITAL COVER, 2563)

จากหลักการและเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงตระหนักถึงความสำคัญ และมีความสนใจในการที่จะศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลการนำนโยบายป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับการนำผลการศึกษาไปใช้ในทางวิชาการ และต่อองค์กรที่เกี่ยวข้องต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลต่อการนำนโยบายป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร

2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการนำนโยบายป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร

2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการเพิ่มระดับประสิทธิผลการนำนโยบายป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 ปัจจัยต้นนโยบายมีผลต่อประสิทธิผลนโยบายป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร

3.2 ปัจจัยการประชาสัมพันธ์มีผลต่อประสิทธิผลนโยบายป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร

3.3 ปัจจัยกลุ่มเป้าหมายมีผลต่อประสิทธิผลนโยบายป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร

3.4 ปัจจัยนโยบาย ปัจจัยการประชาสัมพันธ์ ปัจจัยกลุ่มเป้าหมายร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลนโยบายป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร

4. ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

4.1 วัดในเขตกรุงเทพมหานครได้ทราบถึงระดับประสิทธิผลการนำนโยบายป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการนำนโยบายป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 รวมถึงทราบข้อมูลแนวทางพัฒนาข้อเสนอแนะในการเพิ่มระดับประสิทธิผล การนำนโยบายป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อนำไปปฏิบัติในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร

5. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาประมวลผลการวิจัย โดย ประชากรและกลุ่มตัวอย่างไม่สามารถทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนของประชาชนที่มาทำวัตรเย็นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบไม่ทราบจำนวนประชากรซึ่งการศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95% และยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ไม่เกิน 5% คำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ที่มีค่าเท่ากับ 385 คน ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลแบบสะดวกเป็นการเก็บกลุ่มตัวอย่างประชาชนที่มาทำวัตรเย็นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร ตามจำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยมีค่าความเชื่อมั่น .92 ซึ่งเกินกว่า 0.70 ผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง โดยการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์สมการแบบถดถอยพหุคูณ(Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธีการแบบขั้นตอน (Stepwise) ในการพิสูจน์สมมติฐานที่ได้กำหนดไว้

6. ผลการวิจัย

จากการศึกษาประสิทธิผลของการการนำนโยบายป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

6.1 ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการนำนโยบายป้องกันโรคตามที่ทางราชการกำหนด เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลการนำนโยบายป้องกันโรคตามที่ทางราชการกำหนดเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร(Y) อยู่ในระดับมากโดยกลุ่มตัวอย่างที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือ ฐานะพุทธศาสนิกชน ที่เข้ามาทำกิจกรรมในวัดยอมรับปฏิบัติตามมาตรการนโยบายการป้องกันโรคตามที่ทางราชการกำหนด เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร อันดับที่สองรองลงมา คือวัดยอมรับปฏิบัติตามมาตรการนโยบายการป้องกันโรคตามที่ทางราชการกำหนด เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร อันดับที่สาม คือ พุทธศาสนิกชนที่เข้ามาทำกิจกรรมในวัดมีความพึงพอใจต่อมาตรการนโยบายการจัดระเบียบพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานครในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อันดับที่สูง คือ พระและบุคลากรภายในวัดมีความพึงพอใจต่อมาตรการนโยบายการป้องกันโรคตามที่ทางราชการกำหนดเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร อันดับต่ำ คือ พระ และบุคลากรภายในวัดมีความเชื่อมั่นต่อมาตรการนโยบายการจัดระเบียบพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานครในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และอันดับสุดท้าย คือ พุทธศาสนิกชนที่เข้ามาทำกิจกรรมในวัดมีความเชื่อมั่นต่อมาตรการนโยบายการป้องกันโรคตามที่ทางราชการกำหนดเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร

6.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลนโยบายป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลนโยบายป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยนโยบาย(X_1) อยู่ในระดับมาก ปัจจัยกลุ่มเป้าหมาย(X_3) อยู่ในระดับมาก และประสิทธิผลการนำนโยบายป้องกันโรคตามที่ทางราชการกำหนดเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร(Y) อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละปัจจัย 3 ปัจจัย พบว่า

6.2.1 ปัจจัยนโยบาย(X_1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือ นโยบายการป้องกันโรคตามที่ทางราชการกำหนดเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในปัจจุบัน อันดับสองรองลงมา ประกอบด้วย 2 นโยบาย คือ นโยบายการป้องกันโรคตามที่ทางราชการกำหนดเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีการระบุวัตถุประสงค์เป้าหมายนโยบายอย่างชัดเจน

รวมทั้งกรณีพื้นที่เป้าหมายที่เป็นศาสนสถานทางพุทธศาสนา และนโยบายการป้องกันโรคตามที่ราชการกำหนดเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สามารถนำไปปฏิบัติในการจัดระเบียบการทำกิจกรรมทางพุทธศาสนาภายในวัดภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในปัจจุบัน อันดับที่สามคือ นโยบายการป้องกันโรคตามที่ราชการกำหนดเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สอดคล้องกับความต้องการของพุทธศาสนิกชนที่เข้ามาทำกิจกรรมในวัดในพื้นที่กรุงเทพมหานคร อันดับที่สูง คือ นโยบายการป้องกันโรคตามที่ราชการกำหนดเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีการกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจนในการบรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายรวมทั้งกรณีพื้นที่เป้าหมายที่เป็น ศาสนสถานทางพุทธศาสนา และอันดับสุดท้าย คือ นโยบายการป้องกันโรคตามที่ราชการกำหนดเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สอดคล้องกับความต้องการของพระ และบุคลากรภายในวัด

6.2.2 ปัจจัยการประชาสัมพันธ์(X_2) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือ ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย (พระ บุคลากรของวัดพุทธศาสนิกชน) สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายการป้องกันโรคตามที่ราชการกำหนดเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้สะดวกในช่องทางการสื่อสารผ่านโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ สื่อสิ่งพิมพ์อื่นๆ รองลงมาคือ ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย (พระ บุคลากรของวัด พุทธศาสนิกชน) สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายการป้องกันโรคตามที่ราชการกำหนดเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้สะดวกในช่องทางการสื่อสารผ่านช่องทางดิจิทัลแพลตฟอร์ม อาทิ เฟสบุ๊ก ทวิตเตอร์ เว็บไซต์ ยูทูบ เป็นต้น อันดับที่สามคือ นโยบายการป้องกันโรคตามที่ราชการกำหนด เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่เป้าหมายที่เป็นวัดในเขตกรุงเทพมหานครมีการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางการสื่อสารทางโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ สื่อสิ่งพิมพ์อื่นๆ และอันดับสุดท้ายนโยบายการป้องกันโรคตามที่ราชการกำหนด เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่เป้าหมาย ที่เป็นวัดในเขตกรุงเทพมหานคร มีการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบอินโฟกราฟฟิค

6.2.3 ปัจจัยกลุ่มเป้าหมาย(X_3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือ ฐานะพุทธศาสนิกชนที่เข้าทำกิจกรรมในวัดเห็นความสำคัญกับนโยบายการป้องกันโรคตามที่ราชการกำหนดเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร อันดับที่สองรองลงมา คือ พุทธศาสนิกชนที่เข้าทำกิจกรรมในวัดเข้าใจผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากนโยบายการป้องกันโรคตามที่ราชการกำหนดเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร อันดับที่สามคือ ประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่เป็นกลุ่มพระ และบุคลากรในวัดเข้าใจผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากนโยบายการป้องกันโรคตามที่ราชการกำหนดเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร อันดับ

ที่สี่ คือ ประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่เป็นกลุ่มพระ และบุคลากรในวัด เห็นความสำคัญกับนโยบายการป้องกันโรคตามที่ราชการกำหนดเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร อันดับห้า คือ วัดมีบุคลากรภายในวัดในการดำเนินการตามมาตรการนโยบายการป้องกันโรคตามที่ราชการกำหนดเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร และอันดับสุดท้ายคือ วัดมีเครื่องมืออุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติตามมาตรการนโยบายการป้องกันโรคตามที่ราชการกำหนดเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร

6.3 ผลการศึกษาวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการเพิ่มระดับประสิทธิผลการนํานโยบายป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า หน่วยงานภาครัฐควรกำหนดนโยบายป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้มีสอดคล้องกับความต้องการของพระ และบุคลากรภายในวัด รองลงมาคือ หน่วยงานภาครัฐควรมีรูปแบบการประชาสัมพันธ์แบบอินโฟกราฟิกเกี่ยวกับนโยบายป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่เป้าหมาย ที่เป็นวัดในเขตกรุงเทพมหานคร และวัดในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานครควรจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ที่จำเป็นให้เพียงพอสำหรับการปฏิบัติตามมาตรการนโยบายป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

6.4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

6.4.1 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1-4 โดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน พบว่า ปัจจัยนโยบาย ปัจจัยกลุ่มเป้าหมาย มีผลเชิงบวกต่อประสิทธิผลนโยบายป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6.4.2 ผลการทดสอบสมมติฐาน กล่าวคือ ปัจจัยนโยบาย ปัจจัยกลุ่มเป้าหมายสามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลนโยบายป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 1 และ 3 ทั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ(Multiple Regression) ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยนโยบาย(X_1) ปัจจัยกลุ่มเป้าหมาย(X_2) สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลนโยบายป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร

โดยมีสมการในรูปแบบคะแนนดิบ คือ

$$Y = .75 + .59X_2 + .22X_1$$

และสมการในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Y = .62X_2 + .24X_1$$

7. อภิปรายผลการวิจัย

7.1 ผลการศึกษาระดับประสิทธิผลต่อการนำนโยบายป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับประสิทธิผลการนำนโยบายป้องกันโรคตามที่ทางราชการกำหนดเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับมากโดยกลุ่มตัวอย่างที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือ ฐานะพุทธศาสนิกชนที่เข้ามาทำกิจกรรมในวัดยอมรับปฏิบัติตามมาตรการนโยบายการป้องกันโรคตามที่ทางราชการกำหนดเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร อันดับที่สองรองลงมา คือวัดยอมรับปฏิบัติตามมาตรการนโยบายการป้องกันโรคตามที่ทางราชการกำหนดเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร สะท้อนให้เห็นว่า วัดยังคงเป็นสถานที่สำคัญสำหรับประชาชนและพุทธศาสนิกชนในการทำพิธีทางศาสนาและที่พักพิงประชาชนในชุมชน โดยวัดมีการบริหารจัดการตามประกาศของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อช่วยเหลือสังคมชุมชนในมิติต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับ พระเอกอภิมุณี อชิโรและคณะ (2563) ได้ศึกษาบทบาทของพระสงฆ์ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด 19 กรณีศึกษาหลวงพ่อด่าง นนทีย โวัดอินทาราม จ.สมุทรสงครามพบว่า พระสงฆ์ยังคงมีบทบาทสำคัญในด้านสาธารณะสงเคราะห์ การให้ความช่วยเหลือประชาชน ชุมชน และสังคม ได้เป็นอย่างดี ด้วยว่าวัดมีทุนทางสังคม และมีศักยภาพในการช่วยเหลือ(ทาน) การเสียสละ (จาคะ) การทำประโยชน์ ต่อส่วนรวม ดังกรณีหลวงพ่อด่างได้จัดมอบหน้ากาก เจล จัดมอบเครื่องบริโภคอาหาร เครื่องยังชีพตั้งตู้เย็นปันสุข การจัดตั้งโรงทาน มอบทุนช่วยเหลือแก่ประชาชน วัดพระสงฆ์นับเป็นอีกบทบาทหนึ่งของพระสงฆ์กับการทำงานด้านสาธารณะสงเคราะห์ในประเทศไทย

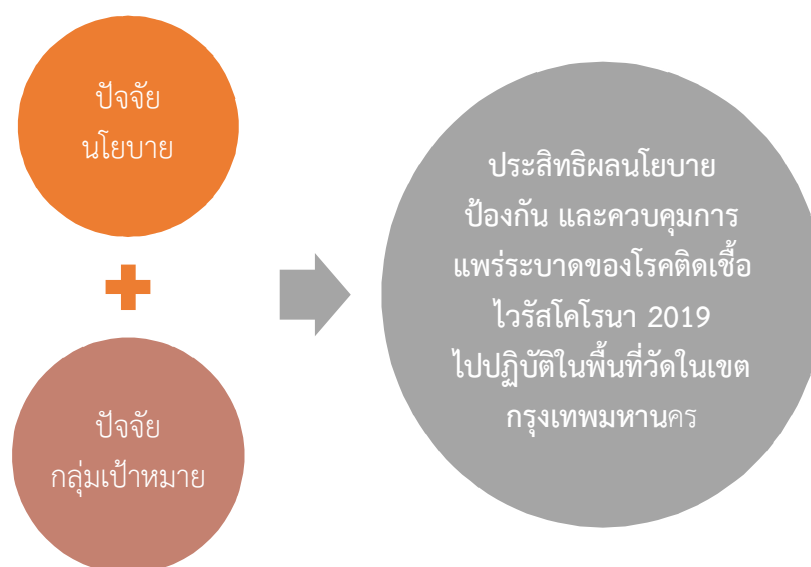
7.2 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการนำนโยบายป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยนโยบาย ปัจจัยกลุ่มเป้าหมายส่งผลเชิงบวก และสามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการนำนโยบายป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สะท้อนให้เห็นว่า ปัจจัยนโยบาย และปัจจัยกลุ่มเป้าหมายเป็นไปตามแนวคิดทฤษฎีที่สามารถอธิบายปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการนำนโยบายป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ อาทิ วรเดช จันทรร (2554) และสอดคล้องกับงานวิจัยต่างๆ อาทิ งานวิจัยของ กฤษณ์ รักชาติเจริญ และคณะ (2559) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยชี้วัดความสำเร็จในการขับเคลื่อนมิติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติสู่การปฏิบัติ ซึ่งได้จำแนกปัจจัยที่สำคัญในการนำนโยบาย ไปปฏิบัติได้ทั้งสิ้น 6 ปัจจัย ผลการวิจัยพบว่า หนึ่งในปัจจัยที่สามารถบอกได้ถึงความสำเร็จในการขับเคลื่อนนโยบาย คือ ปัจจัยด้านเนื้อหา และความชัดเจนของนโยบาย ทั้งนี้ นโยบายที่นำไปปฏิบัตินั้นต้องมีความชัดเจนเพื่อให้เกิดความสำเร็จ ซึ่งหากนโยบายไม่มีความชัดเจนแล้วนั้นจะส่งผล

ให้เกิดความกังวลในการดำเนินงานตามมติต่างๆ ได้ (บพิธ รัตนบุรี, 2552) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการให้บริการแบบศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ไปปฏิบัติ ศึกษากรณีสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร และงานวิจัยของ สุธิชาติ เมืองปาน และพงศ์เทพ สุธีรวิทย์ (2559) ที่ได้ศึกษาเรื่องการนำนโยบายคนไทยไร้พุงไปสู่การปฏิบัติ : กรณีศึกษาอำเภอควนโดน จังหวัดสตูล ซึ่งต่างก็พบว่า ปัจจัยนโยบายมีผลต่อความสำเร็จของการ นำนโยบายไปปฏิบัติ กล่าวคือ นโยบายจะต้องมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน สามารถแปรวัตถุประสงค์ถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม จึงจะให้กลุ่มเป้าหมายนำนโยบายที่กำหนดไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7.3 ผลการศึกษาข้อเสนอแนะในการเพิ่มระดับประสิทธิผลการนำนโยบายป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า หน่วยงานภาครัฐควรกำหนดนโยบายป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้มีสอดคล้องกับความต้องการของพระ และบุคลากรภายในวัด รองลงมาคือ หน่วยงานภาครัฐควรมีรูปแบบการประชาสัมพันธ์แบบอินโฟกราฟฟิกเกี่ยวกับนโยบายป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่เป้าหมาย ที่เป็นวัดในเขตกรุงเทพมหานคร และวัดในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานครควรจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ที่จำเป็นให้เพียงพอสำหรับการปฏิบัติตามมาตรการนโยบายป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โคโรนา 2019

8. องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยประสิทธิผลนโยบายป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานครผู้วิจัยสามารถนำเสนอตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลนโยบายป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้ดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงประสิทธิผลนโยบายป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร

จากภาพที่ 1 ตามผลการทดสอบสมมติฐานสะท้อนให้เห็นว่า ปัจจัยนโยบาย ปัจจัยกลุ่มเป้าหมาย มีอิทธิพลส่งต่อการพยากรณ์ประสิทธิผลนโยบายป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีสมการในรูปแบบคะแนนคือ $Y = .75 + .59X_3 + .22X_1$ และสมการในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน คือ $Y = .62X_3 + .24X_1$

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

9.1.1 หน่วยงานภาครัฐควรกำหนดนโยบายป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้มีสอดคล้องกับความต้องการของพระและบุคลากรภายในวัด

9.1.2 หน่วยงานภาครัฐควรมีรูปแบบการประชาสัมพันธ์แบบอินโฟกราฟิกเกี่ยวกับนโยบายป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่เป้าหมายที่เป็นวัดในเขตกรุงเทพมหานคร

9.1.3 วัดในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานครควรจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ที่จำเป็นให้เพียงพอสำหรับการปฏิบัติตามมาตรการนโยบายป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

9.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

9.2.1 การกำหนดนโยบาย มาตรการการป้องกันโรคตามที่ราชการควรมีความสอดคล้องเหมาะสมตรงกับความต้องการของพระและบุคลากรภายในวัด

9.2.2 ควรมีการจัดทำอินโฟกราฟิกในการประชาสัมพันธ์นโยบาย มาตรการในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ให้เหมาะสมกับพื้นที่เป้าหมายที่เป็นวัดในเขตกรุงเทพมหานคร

9.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

9.3.1 ควรศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพหรือระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมในการศึกษาประสิทธิผลการนำนโยบายป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติในพื้นที่วัดในเขตกรุงเทพมหานครหรือ ในพื้นที่วัดในจังหวัดอื่นๆ

10. เอกสารอ้างอิง

- กฤษณ์ รักชาติเจริญ และคณะ. (2559). ปัจจัยชี้วัดความสำเร็จในการขับเคลื่อนมิติสุขภาพแห่งชาติสู่การปฏิบัติ. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. 15(2). 1-16.
- ทฐิไธดี ทองเทียว. (2563). 9 วัดสวยในกรุงเทพ ปักหมุดที่เที่ยวกรุงเทพ ฉบับสายบุญ ถ่ายรูปสวย. สืบค้นเมื่อ 28 มีนาคม 2564. จาก <http://net/detail/kX2y821N7YvMs://travel.trueid>

- ธรรมะไทย. (2564). **วัดไทยพระอารามหลวง/วัดราชวรฺ**. สืบค้นเมื่อ 28 มีนาคม 2564. จาก <http://www.dhammathai.org/watthai/royalwat.php>
- บพิธ รัตนบุรี. (2552). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการให้บริการแบบศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ(One Stop Service) ไปปฏิบัติ ศึกษากรณี สำนักงานเขตสายไหม**. กรุงเทพมหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พระเอกลักษณ์ อชิโต และคณะ. (2563). บทบาทพระสงฆ์กับงานสาธารณสุขสงเคราะห์ภายในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัส Covid 19: กรณีศึกษาบทบาทของหลวงพ่อดัง นนทบุรี วัดอินทาราม จ.สมุทรสงคราม. **วารสาร มจร. สังคมศาสตร์ปริทรรศน์**. 9(3). 289-304.
- วรเดช จันทรศร. (2554). **ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิค.
- สุธิชาติ เมืองปาน และพงศ์เทพ สุธีรัฐ. (2559). การนำนโยบายคนไทยไร้พุงไปสู่การปฏิบัติ: กรณีศึกษาอำเภอควนโดน จังหวัดสตูล. **วารสาร AL-NUR บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยฟาฏอนี**. 11(21). 39-49.
- DIGITAL COVER. (2020). **ไวรัส ศรีทรา และผลกระทบต่อวงการสงฆ์ มองธรรมะผ่านวิกฤติโควิด-19**. สืบค้นเมื่อ 29 มีนาคม 2564. จาก <https://www.gqthailand.com/gq-hype/article/gq-hype-vol-17>

11. คำขอบคุณ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงและสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตาภา ธิริศิริกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย จิตรเหล้าอาพร ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำตลอดจนตรวจสอบ และแก้ไขงานวิจัยฉบับนี้เสร็จสิ้นสมบูรณ์ ข้าพเจ้าต้องขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ขอกราบขอบพระคุณทุกท่านที่ได้ประสิทธิประสาทวิชา ทั้งในเรื่องของความรู้คุณธรรม จริยธรรม การดำรงชีวิตให้เป็นสุข รวมทั้งคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยเสมอมาขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อวันชัย และคุณแม่ว่าสนา พสุรัตน์ และคุณป้าสายสวาท ผิดสวดยคำที่ให้ความรัก ความห่วงใย รวมถึงกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาประโยชน์อันพึงได้รับจากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศคุณความดีมอบเป็นสิ่งบูชาแด่ บุพการี และอาจารย์ ซึ่งเป็นผู้วางรากฐานการศึกษาให้แก่ผู้วิจัย รวมถึงผู้มีพระคุณทุกท่านที่ช่วยเป็นแรงบันดาลใจให้ผู้วิจัยสำเร็จการศึกษาครั้งนี้